

Keskkonnaõpetus

5.klass 1 tund nädalas, 35 tundi

1. Õppeaine kirjeldus:

Keskkonnaõpetus toetab 5. klassi loodusõpetuse õpitulemuste ning riikliku õppekava üldosas nimetatud üldpädevuste omandamist. Õpitakse märkama seoseid looduses, mõistma looduse toimimise seaduspärasusi, inimese sõltuvust looduskeskkonnast ning inimtegevuse mõju looduskeskkonnale. Loodusõpetust õppides kujuneb arusaam, et igal nähtusel on põhjus ja igasugune muutus looduses kutsub esile teisi muutusi, mis võivad olla soovitud või soovimatud. Nii kujundatakse vastutustundlikku käitumist kõige elava suhtes ning arendatakse tahet ja valmisolekut kaitsta looduskeskkonda.

2. Õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid:

Igaks õppeaastaks planeerida õppekäikudeks, projektideks ja praktilisteks tegevusteks vaja minevad rahalised vahendid (transport õppekäikudeks, vahendid erinevate katsete läbiviimiseks, giidid, õpilasgrupi saatjad jne).

3. Õppe- ja kasvatusesmärgid:

Õpilane:

- huvitub loodusest ning ümbritsevast keskkonnast.
- omandab teadmisi loodusest kui terviklikust süsteemist ning mõistab inimese, kultuuri ja sotsiaalse keskkonna seoseid looduskeskkonnaga.
- mõistab inimtegevuse mõju looduskeskkonnale ning väärtustab keskkonnasäästlikku mõtteviisi.
- teadvustab meedia ja reklaami mõju tarbimisele ja säästmisele.
- analüüsib enda ja oma pere tarbimiskäitumist.

- tutvub keskkonnakaitsega praktilistes tegevustes.
- õpib märkama nii kodukoha, kui ka globaalseid keskkonnaprobleeme ning looduskatastroofe.

4. Lõiming:

Keel ja kirjandus: Loodusteaduslike tekstidega töötades areneb õpilaste teksti mõistmise ja analüüsimise oskus. Erinevaid tekste, nt referaate, esitlusi jm luues kujuneb oskus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada nii suuliselt kui ka kirjalikult. Õpilased harjutavad ainealase sõnavara kasutamist, teabe hankimist eri allikatest ja selle kriitilist hindamist. Tähtsal kohal on uurimuslike tööde korrektne vormistus, sh viitamine.

Matemaatika: Uurimuslike tööde abil harjutavad õpilased muuhulgas arvandmete analüüsimist ja tõlgendamist ning tulemuste esitamist tabelite, graafikute ja diagrammidena.

Inimeseõpetus: keskkonnaalaste artiklite lugemine ning dokumentaalsarjade vaatamine ja analüüs aitab õpilasel mõista inimese, ühiskonna ja keskkonna vahelisi seoseid ning seeläbi teha teadlikke valikuid, toimida kõlbelise ja vastutustundliku ühiskonnaliikmena ning isiksusena. Keskkonnaõpetuses on oluline roll õpilase eneseanalüüsil lähtuvalt käsitletavale teemale.

Kunstiõpetus: kunstipädevuse kujunemist toetavad uurimistulemuste vormistamine, reklaamide analüüsimine, esitluste tegemine, plakatite kujundamine, taaskasutusteemaliste loovtööde tegemine, looduse ilu väärtustamine õppekäikudel jms.

Informaatika: õpilane kasutab erinevaid praktilisi töid tehes ja esitledes kaasaegseid infotehnoloogilisi ja digivahendeid.

Kehaline kasvatus: õuetundides ja õppekäikudel viibimine ning inimese tervisega seonduvate keskkonnaprobleemide teadvustamine toetab kehalise aktiivsuse ja tervisliku eluviisi väärtustamist.

5. Õpitulemused:

Õpilane:

- mõistab looduse ja inimese vahelisi seoseid ja vastastikmõjusid.
- märkab ja analüüsib keskkonnaprobleeme ümbritsevas keskkonnas ning maailmas.
- kavandab ja viib läbi praktilisi töid loodusteadusliku küsimuse uurimiseks.

- arutleb päevakajaliste keskkonnaprobleemide ning nende võimalike lahenduste üle.
- kasutab õpitud loodusteaduslikku sõnavara ja väljendeid.
- hangib erinevatest allikatest vajalikku teavet, tõlgendab, kasutab ja esitleb seda.
- väärtustab loodushoidlikku käitumist ning teeb teadlikke tarbimisvalikuid.

6. Hindamise põhimõtted:

Keskkonnaõpetuses rakendatakse mitmeeristavat hindamist. Hinnatavad tegevused kajastuvad õpetaja töökavas.

7. Õppesisu:

Keskkonnaõpetuse õppeaine raames viiakse läbi erinevaid praktilisi töid, uurimuslikke ülesandeid ja õppekäike, mis lähtuvad suure osas õpilaste huvidest ja kogemustest. Olulisel kohal on paindlikkus ja päevakajalisus. Õpetajal on võimalus teha allpool nimetatud teemade raames valikuid nii praktiliste tööde (uurimus, plakat, raamat, video jne), kui ka õppekäikude korraldamise ja planeerimise osas.

Mis on keskkond?

- mõisted: koolikeskkond, kodune keskkond, looduskeskkond, tehiskeskkond jne;
- õppekäik lähiümbruses: erinevate keskkondade vaatlus ja seos inimesega;
- keskkonnateemalise dokumentaalsate või –filmi vaatamine ja arutelu;
- osalemine päevakajalises keskkonnaalases projektis (KIK, Roheline kool, jt);
- uurimus: ühe lokaalse keskkonnaprobleemi kirjeldus;
- õppekäik: jäätmejaam või muu vastavalt osaletud projektile;
- tutvumine loodusteaduste ja keskkonnakaitsega seonduvate ametite ja asutustega.

Meedia ja reklaam tarbimiskäitumise mõjutajatena:

- tutvumine erinevate meediakanalitega;
- eakaaslaste lemmikbrändide kaardistamine;
- eakaaslased ja iidolid tarbimisvalikute mõjutajatena;
- eneseanalüüs: „Mina kui reklaamikandja;“
- enda ja oma pere tarbimiskäitumise uurimine ja analüüs ühe keskkonnaprobleemi kontekstis (jäätmete teke, toidu raiskamine, õhusaaste jne);
- keskkonnateadlikkust tõstva reklaami loomine (plakat, video, banner, voldik jne);
- praktiline töö/ koostööprojekt: oma vana või katkise riideeseme ümberdisainimine taaskasutuseks.

Keskkonnaprobleemid meie ümber:

- esitluse koostamine lähemate keskkonnakaitsealade ja kaitsealuste loodusobjektide kohta;
- tutvumine keskkonnaalaste kajastustega erinevates meediakanalites;
- keskkonnaalase artikli analüüs, eristamaks arvamust ja fakti;
- lühijutu kirjutamine ühest päevakajalisest globaalprobleemist või looduskatastroofist (probleemi kirjeldus, seos inimtegevusega, võimalikud tagajärjed ja võimalikud lahendused);
- praktiline töö: tegevusjuhiste koostamine, kuidas käituda linnu- või metslooma poja leidmise korral;
- elurikkuse uurimine oma kodukoha looduses;
- praktiline töö: liigirikkuse määramine erinevates elukooslustes;
- tutvumine loodusvaatluste andmebaasiga ning LVA äpi kasutamine õppekäigul loodusesse.